

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗВО "ВІДКРИТИЙ
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ "УКРАЇНА"
ДУБЕНСЬКА ФІЛІЯ**

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Збірник тез доповідей
III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

27 жовтня 2023 року

м. Мукачєво

УДК 159.9:028.02:37:02:929:37:021(043.2)

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)*

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор кафедри психології, ректорка Мукачівського державного університету (**голова**);

Моргун А. В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій, деканеса гуманітарного факультету Мукачівського державного університету;

Прокопович Л. С. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету;

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету;

Мовчан К. М. – старша викладачка кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій, директорка наукової бібліотеки Мукачівського державного університету;

Постельжук О. М. – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувачка кафедри інформаційних та комп'ютерних технологій Відокремленого структурного підрозділу ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Дубенська філія.

Тези доповідей представлені в авторській редакції.

Відповідальність за якість публікацій, достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори.

Б59

Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика : збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Мукачєво, 27 жовтня 2023 р. – Мукачєво : Мукачівський державний університет, 2023. – 122 с.

Збірник містить тези доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика», які висвітлюють сучасні тенденції та стратегії розвитку бібліопсихології, бібліопедагогіки, бібліотерапії, бібліографістики в освіті; проблеми та перспективи застосування бібліопсихології, бібліопедагогіки, бібліотерапії, бібліографістики в бібліотечній справі, педагогіці, психології та освіті.

Видання призначене для науковців, викладачів, здобувачів освіти, бібліотекарів, педагогів, психологів та інших практичних фахівців.

2. Качак Т. Б. Література для дітей і дитяче читання у контексті сучасної літературної освіти: збірник науково-методичних статей. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2013. 132 с.
3. Новоселецька М.В. Бібліотерапія як засіб соціально-психологічної адаптації учнів інклюзивного класу // *Всеосвіта*. 2023. URL : <https://vseosvita.ua/library/biblioterapiya-yak-zasib-sotsialno-psykholohichnoi-adaptatsii-uchniv-inkliuzyvnoho-klasu-668949.html>
4. Патра С. Образи людей з інвалідністю в художній літературі (до Міжнародного дня інвалідів). URL : <https://ukrainka.org.ua/node/4992>
5. Чередник А. Образи людей з інвалідністю в художній літературі. *Вісник науково-дослідної лабораторії інклюзивної педагогіки*. Умань, 2017. Вип. 3. С. 60-62.

УДК 378.011.3-051:373.3

ДОБОНІ А. А., ЛАЛАК Н. В.
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево

ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Сучасна педагогіка неухильно рухається вперед, шукаючи інноваційні методи навчання та підготовки вчителів. У сучасному освітньому просторі головне завдання вчителя полягає не лише у передачі знань, а й у розвитку особистості учня, формуванні його ключових та предметних компетентностей. Педагогічна бібліотерапія вважається одним з ефективних інноваційних підходів до досягнення цієї мети. Зазначена методика об'єднує читання, психологію та освіту для зміцнення професійних і особистісних якостей вчителів. Інноваційна технологія педагогічної бібліотерапії може відкрити нові можливості для підготовки майбутніх учителів початкових класів. Вона базується на використанні літературних творів для психологічного й педагогічного супроводу особистісного зростання здобувачів освіти.

Цінними для нашого дослідження є наукові доробки, що з'ясовують теоретичні основи педагогічної бібліотерапії, а саме: аналіз її теоретичних засад, предмету, мети, завдань, аналіз бібліотерапії як діяльності з позиції знань медицини (Ю. Дрешер, О. Міллер та інші); психологічний аналіз читання (Х. Алчевська, С. Вальдгард, Л. Шварц та інші); з позиції педагогіки (І. Тихомирова), бібліотекознавства (О. Смагіна), психології (Л. Жабицька, А. Михайлова); окремих видів естетотерапії у професійній педагогічній діяльності (О. Федій).

В контексті нашого дослідження педагогічна бібліотерапія – це галузь психолого-педагогічних знань про вплив книги на психіку людини, що має катарсисний ефект для інформаційної та духовної гармонії особистості. Головна мета полягає в актуалізації особистісно-світоглядної позиції суб'єктів педагогічного процесу; створенні психологічного комфортного освітнього середовища та виробленні чи закріпленні оптимістичного погляду на життя й зміна власних реакцій на ситуацію, яка травмує емоційно-почуттєву сферу дитини шляхом розширення власного соціального досвіду. Вона спрямована на творчий розвиток особистості, пристосування у соціумі, подоланні кризових

ситуацій, життєстійкості перед почуттям страху, невдачі, жорстокості, нелюдяності тощо.

Як показує практика, за допомогою літературних творів вчитель може досягти глибокої емоційної взаємодії зі здобувачами освіти, виявити їх проблеми, спонукати до саморефлексії та сприяти емоційному вихованню. Педагогічна бібліотерапія розглядається як цілеспрямована форма роботи з використанням літературних творів для досягнення психологічного збагачення та особистісного розвитку учнів.

Варто зауважити, що основними завданнями педагогічної бібліотерапії є: розвиток емоційної сфери дітей, формування мислення, розширення кругозору, розвиток творчих здібностей, активізація самоосвіти, виховання громадянина з високими моральними якостями. Вчитель, використовуючи дану технологію, включає учнів у процес самоосвіти та самовиховання, розвиває їхнє критичне мислення та вміння аргументувати свою думку, сприяє розвитку комунікативної компетентності.

Науковці акцентують увагу на інноваційних аспектах педагогічної бібліотерапії в професійній підготовці вчителя. Зокрема, це:

- розвиток комунікативних навичок: під час бібліотерапевтичних сесій педагога вчать ефективно слухати і розуміти своїх учнів, спілкуватися з ними на емоційному рівні і виявляти та реагувати на їхні потреби;

- саморефлексія: педагогічна бібліотерапія надає вчителям можливість глибоко проаналізувати свої особистісні якості та педагогічні методи.

- інклюзивний підхід: вчителі навчаються створювати спеціальні програми для дітей із різними нозологіями, що сприяє створенню більш сприйнятливою та різноманітного освітнього середовища;

- робота з конфліктами: педагога вчать розуміти причини конфліктів та ефективно втручатися в ситуації для забезпечення спокійного навчання та розвитку здобувачів освіти;

- збагачення педагогічного досвіду: педагогічна бібліотерапія дозволяє вчителям навчатися на прикладах та історіях успіху, що сприяє збагаченню їхнього професійного досвіду.

Отже, сьогодні педагогічна бібліотерапія впроваджується в освітнє середовище сучасного ЗЗСО, де практичне застосування полягає у дружній, тактовній рекомендації педагогом тієї чи іншої книги учневі, що її потребує. Мистецтво використання педагогічної бібліотерапії у навчально-виховній діяльності вимагає гарної професійної підготовки від майбутнього педагога, який повинен володіти не лише фаховими знаннями, але й бути обізнаним із сучасними джерелами інформації, а також мати високі духовні цінності.

Список використаних джерел

1. Вознічка-Парузель Б. Бібліотерапія: від теорії до практичної діяльності. Острів безпеки у світі небезпек: на допомогу бібліотерапевту. Львів. обл. б-ка для дітей : Львів, 2012. С. 40–44.

2. Заїчко А. С. Педагогічна бібліотерапія як новітня інноваційна технологія у професійній підготовці вчителя школи I ступеня. *Наукові записки*. 2017. № 167. С. 191–195.

ЗМІСТ

Абельчакова Н. І. ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ В ПРОЦЕСІ БІБЛІОТЕЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	5
Березюк І. В. «ЖИВИ УКРАЇНСЬКОЮ» ЯК НАВЧАЛЬНО-ЛІТЕРАТУРНА ПЛАТФОРМА БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДІ	7
Білак О. Я., Прокопович Л. С. КНИЖКОВА ВИСТАВКА – ВІЗИТНА КАРТКА БІБЛІОТЕКИ	9
Веремчук О. В., Бузаші М. БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ЛІКУВАННЯ КНИГОЮ У ПРАКТИЦІ РОБОТИ БІБЛІОТЕК	11
Вовк Ю. М. ПОДОЛАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ БАР'ЄРІВ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ЗАНЯТТЯХ СТУДІЇ “HAPPY ENGLISH WITH LUCKY AND CURSAKE”	13
Войцеховська М. В. КРАСЗНАВЧИЙ КВЕСТ В TELEGRAM ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА МАСОВОЇ РОБОТИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДІ	15
Гарапко В. І., Смужаниця Д. І. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ	17
Гасуляк С. Р., Веремчук О. В. КНИГА ТА ЇЇ РОЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	18
Головчук О. В. МАГІЧНИЙ ВПЛИВ КНИГИ І СЛОВА НА ДУШУ – МІСІЯ БІБЛІОПСИХОЛОГА	20
Гольча А. М., Головчук О. В. КНИГА ЯК ОСЕРЕДОК ЗНАХОДЖЕННЯ ІСТИНИ І СУТІ ЖИТТЯ	23
Гоч К. Г., Крет О. В. ПРОМОЦІЯ КУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА КРАЮ НА ПРИКЛАДІ ПРОЄКТІВ РІВНЕНСЬКОЇ ОУНБ	24
Гусак О.-Е., Мовчан К. М. РОЛЬ ДОКУМЕНТНИХ РЕСУРСІВ У ФОРМУВАННІ ДОКУМЕНТНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В БІБЛІОТЕКАХ	27
Даниленко М. П. БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	28
Добоні А. А., Лалак Н. В. ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	30
Заблоцька В. В. ВИКЛИКИ ЧАСУ: БІБЛІОТЕКА ТА ВОЛОНТЕРСТВО	32

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>